

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLİYİ

AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ

AZƏRBAYCANDA ŞƏKƏR ÇUĞUNDURU İSTEHSALI İLƏ BAĞLI

A R A Y I Ş

Bakı – 2025

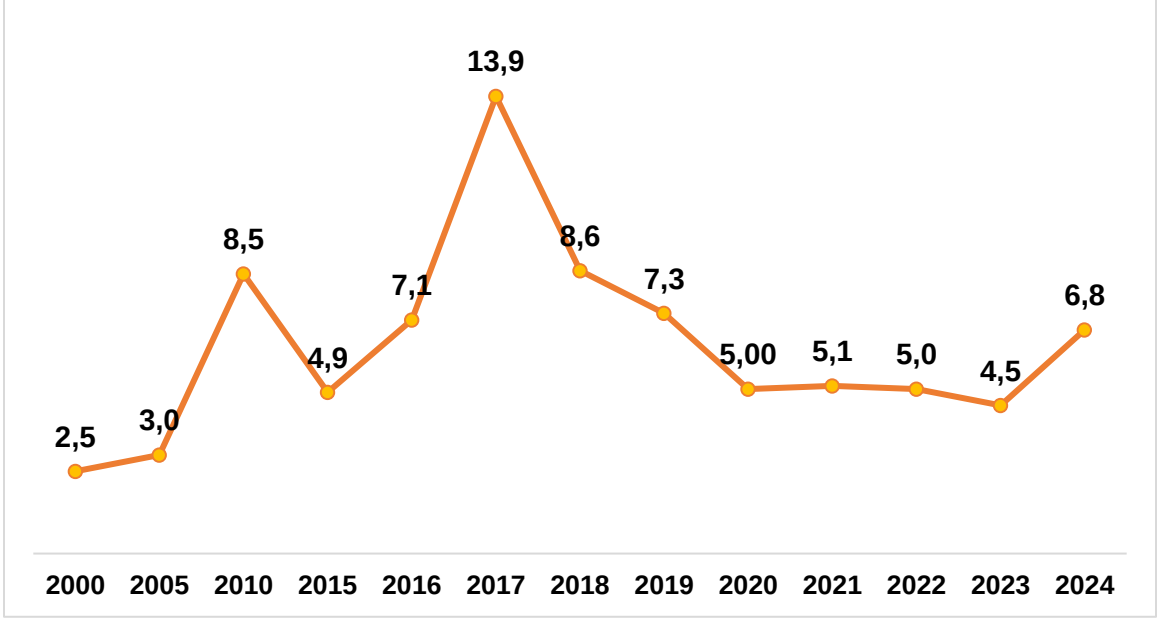
Mündəricat

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri	3
2. Qiymət göstəriciləri.....	5
3. İdxal və ixrac göstəriciləri	6
4. Qlobal istehsal, idxal və ixrac göstəriciləri	7

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri

✚ Azərbaycanca 2024-cü ildə şəkər çuğundurunun əkin sahəsi 6,8 min hektar olub. Əkin sahəsi 2019-cu ilə nisbətən 6,8% azalmış, 2023-cü ilə nisbətən isə 51,1% artmışdır (*Qrafik 1*).

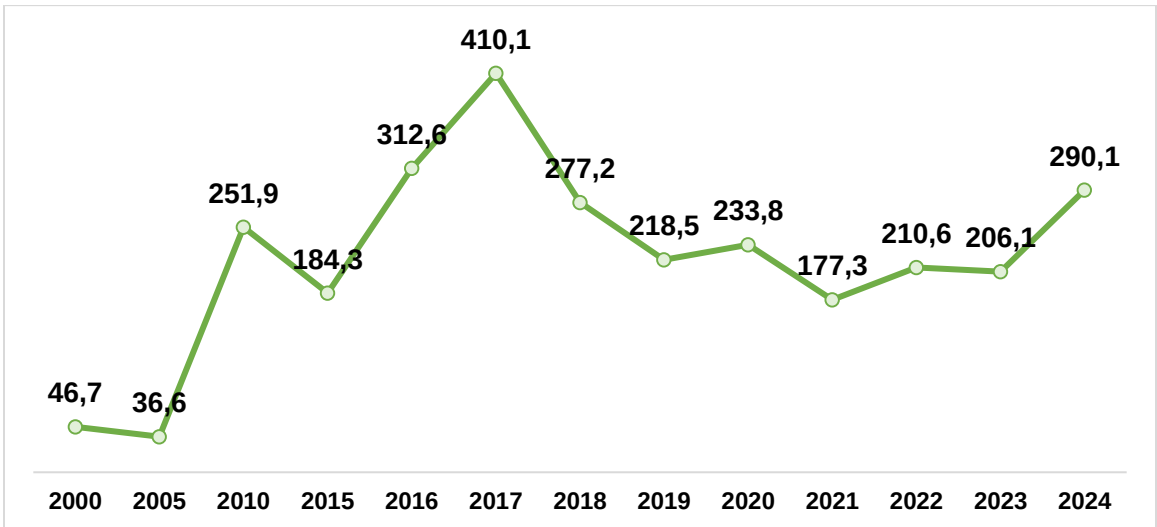
Qrafik 1. Azərbaycanca şəkər çuğundurunun əkin sahəsi, min ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2024-cü ildə şəkər çuğundurunun istehsalı 2019-cu ilə nisbətən 32,8%, 2023-cü ilə nisbətən isə 40,7% artaraq 290,1 min ton olub (*Qrafik 2*).

Qrafik 2. Azərbaycanca şəkər çuğunduru istehsalı, min ton

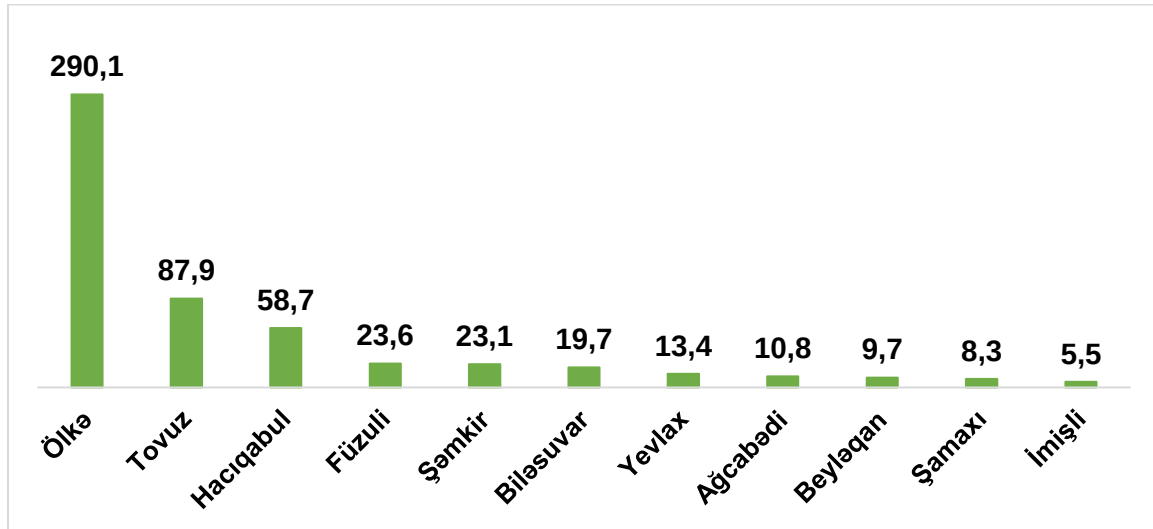

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2024-cü ildə şəkər çuğunduru istehsalının 90%-dən çoxu 10 rayonun payına düşüb. Əsas istehsalçı rayonlar: Tovuz (30,3%), Hacıqabul (20,2%), Füzuli (8,1%), Şəmkir (8,0%),

Biləsuvar (6,8%), Yevlax (4,6%), Ağcabədi (3,7%), Beyləqan (3,3%), Şamaxı (2,9%) və İmişli (1,9%) təşkil edib (Qrafik 3).

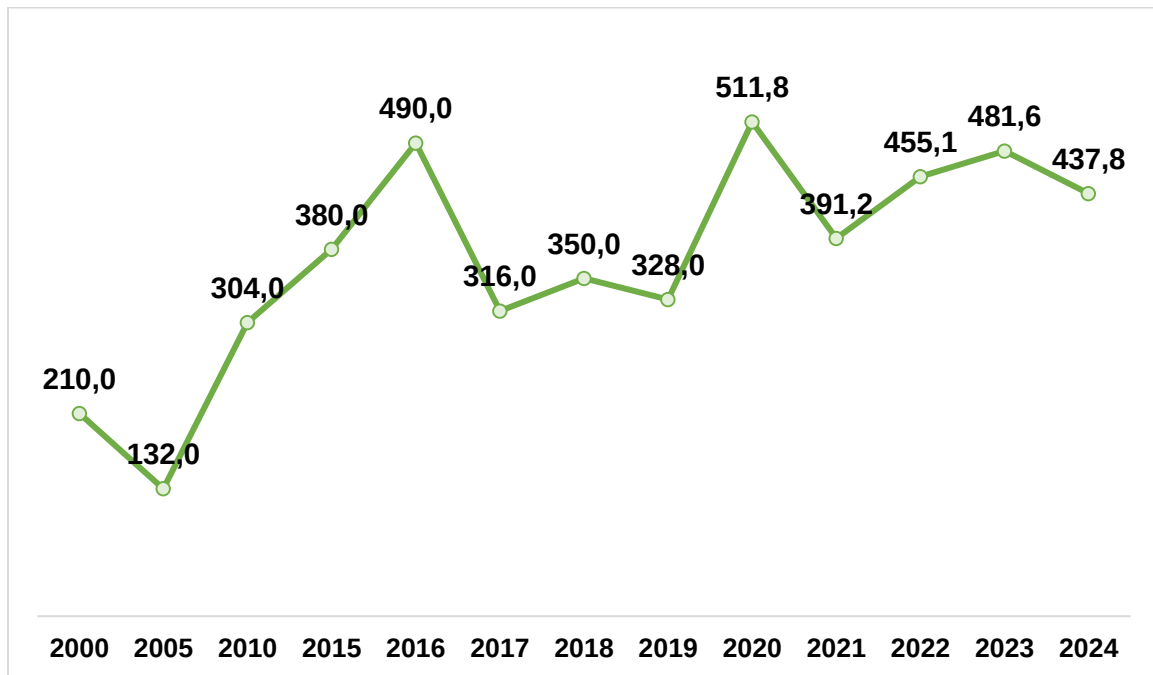
Qrafik 3. 2024-cü ildə əsas istehsalçı rayonlarda məhsul yığımı, min ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2024-cü ildə şəkər çuğundurunun məhsuldarlığı 2019-cu ilə nisbətən 33,5% artmış, 2023-cü ilə nisbətən isə 9,1% azalaraq 437,8 sent/ha olub (Qrafik 4).

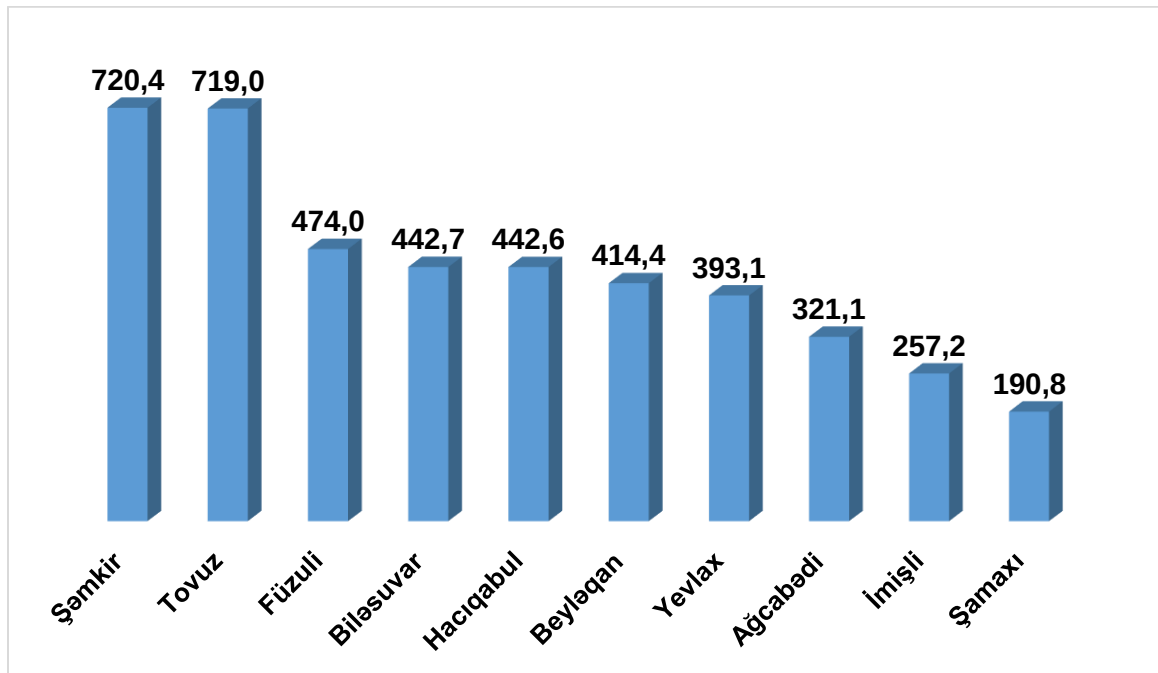
Qrafik 4. Azərbaycanda şəkər çuğundurunun məhsuldarlığı, sent/ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2024-cü ildə Şəmkir, Tovuz, Füzuli, Biləsuvar və Hacıqabul rayonlarında məhsuldarlıq göstəricisi ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur (Qrafik 5).

Qrafik 5. Şəkər çuğundurunun əsas istehsalçı rayonlarda məhsuldarlığı, sent/ha

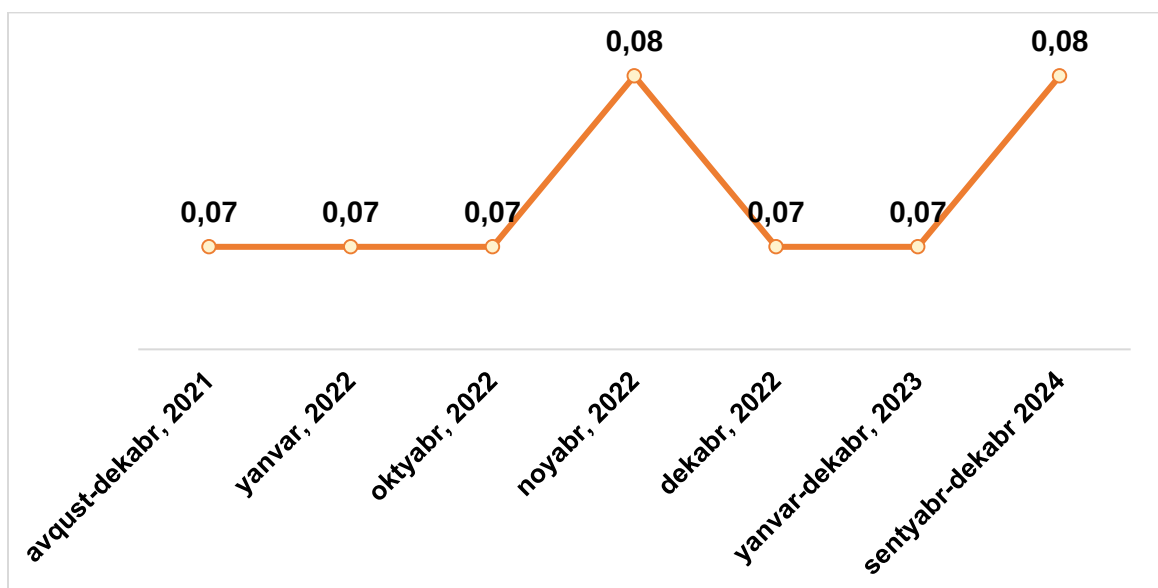

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2. Qiymət göstəriciləri

2021-2024-cü illər ərzində şəkər çuğundurunun 1 kiloqramının emal müəssisələri tərəfindən alış qiymətləri 0.07-0.08 AZN arasında dəyişib (Qrafik 6).

Qrafik 6. Şəkər çuğundurunun emal müəssisələri tərəfindən alış göstəriciləri, AZN/kq

Mənbə: aqrarbazar.az

3. İdxal və ixrac göstəriciləri

Azərbaycana əsasən xam şəkər idxal edilir. 2024-cü ildə ölkəyə idxal olunan xam şəkər 273,8 min ton olub ki, bu da 2023-cü illə müqayisədə 5,8% çox olub (Cədvəl 1).

Cədvəl 1. Xam şəkərin idxal həcmi

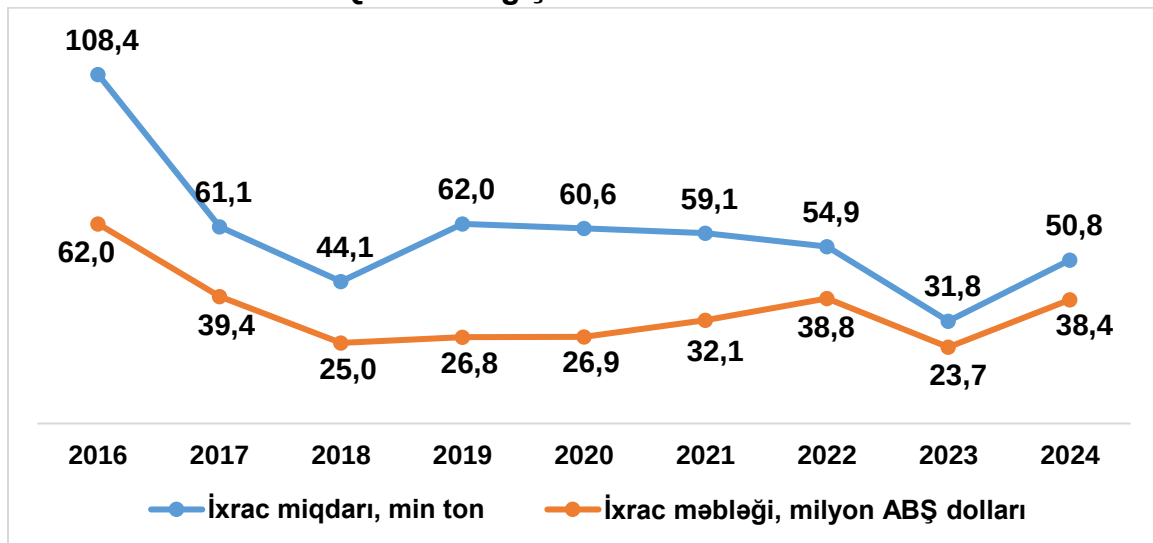
	İdxal	
	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları
2015	290,973.6	123,947.5
2016	337,669.8	138,062.5
2017	177,811.4	75,414.3
2018	183,332.5	62,612.8
2019	223,876.2	77,724.2
2020	156,195.9	53,020.5
2021	303,671.2	145,672.3
2022	322,294.2	175,147.9
2023	258,702.9	164,620.0
2024	273,843.6	160,697.1

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

2024-ci ildə ölkəyə idxal olunan xam şəkərin 93,3%-i Brazilyanın payına düşüb.

Azərbaycandan əsasən emal olunmuş şəkər ixrac olunur. 2016-cı ilə nəzərən 2024-cü ildə ağ şəkər ixracında azalma trendi müşahidə edilir. 2024-cü ildə ölkədən 50,8 min ton ağ şəkər ixrac olunub (Qrafik 7).

Qrafik 7. Ağ şəkərin ixrac həcmi

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

Azərbaycandan 2024-cü ildə ağ şəkərin 59,8%-i Türkmənistana, 31,2%-i Özbəkistana, 5,9%-i Tacikistana, 3,1%-i isə digər ölkələrə ixrac edilmişdir (Cədvəl 2).

Cədvəl 2. Ağ şəkər ixracının ölkələr üzrə bölgüsü

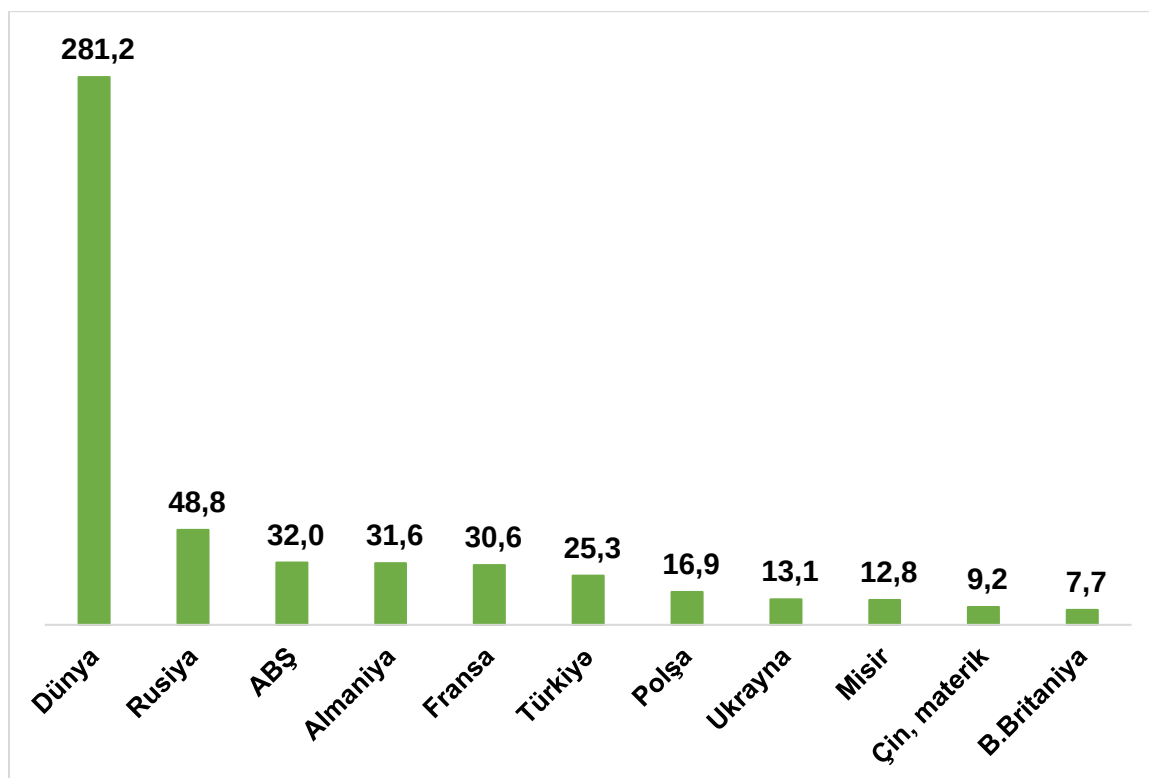
	2021		2022		2023		2024	
	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları
Türkmənistan	46,539.0	25,378.1	19,975.2	13,326.5	20,996.9	15,182.6	30,400.0	21,026.75
Gürcüstan	121.9	113.1	13,007.5	8,698.4	3,644.1	2,590.2	339.5	315.39
Qırğızıstan	6,828.3	3,489.1	448.0	277.8	2,563.7	1,797.9	-	-
Tacikistan	-	-	-	-	2,112.0	1,943.0	3,008.0	2,621.47
İraq	533.6	256.4	96.0	71.3	1,522.0	1,116.4	64.75	71.39
Rusiya	1,101.5	1,061.3	920.6	1,093.7	841.5	978.3	1,043.66	1,073.34
Qazaxıstan	28.4	26.2	20,485.9	15,323.6	74.4	52.0	10.63	11.68
Özbəkistan	-	-	-	-	-	-	15,899.89	13,277.78
Digər	3,981.0	1,768.9	7.2	8.7	17.5	20.5		
Cəmi	59,133.7	32,093.1	54,940.4	38,800.0	31,772.1	23,681.0	50,813.02	38,459.54

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

4. Qlobal istehsal, idxal və ixrac göstəriciləri

🌐 FAO-nun məlumatına əsasən 2023-cü ildə dünya üzrə 281,2 milyon ton şəkər çuğunduru istehsal olunub. Dünya üzə istehsal olunan şəkər çuğundurunun 81,0%-dən çoxu 10 ölkənin payına düşüb (Qrafik 8).

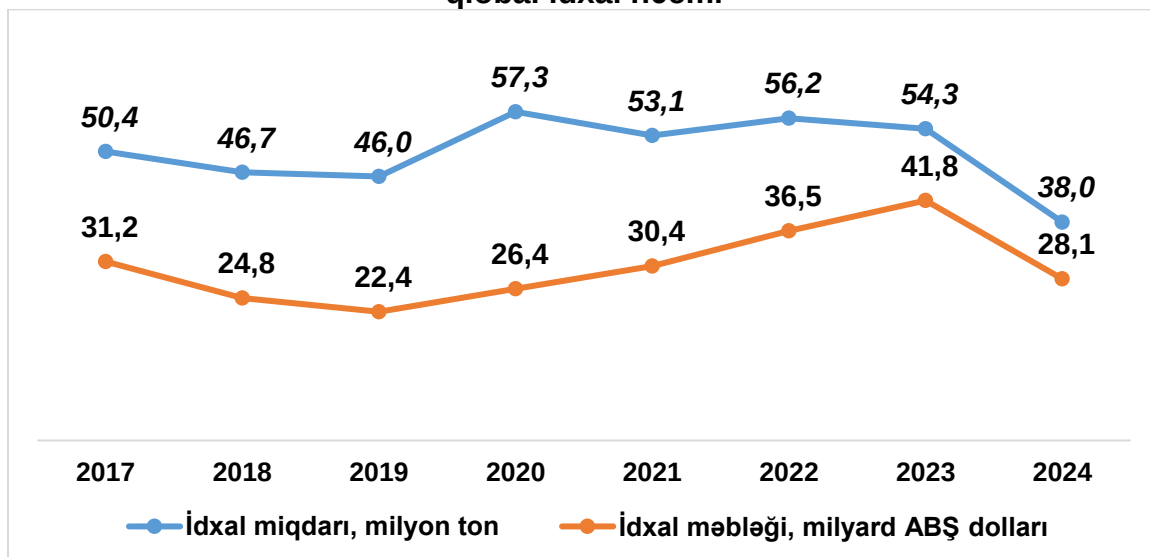
Qrafik 8. 2023-cü ildə şəkər çuğundurunun qlobal istehsal göstəriciləri, milyon ton

Mənbə: Faostat.org

Qlobal bazarda 2023-cü ildə şəkər çuğundurundan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxarozanın idxalı 38,0 milyon ton və ya 28,1 milyard ABŞ dolları olub (Qrafik 9).

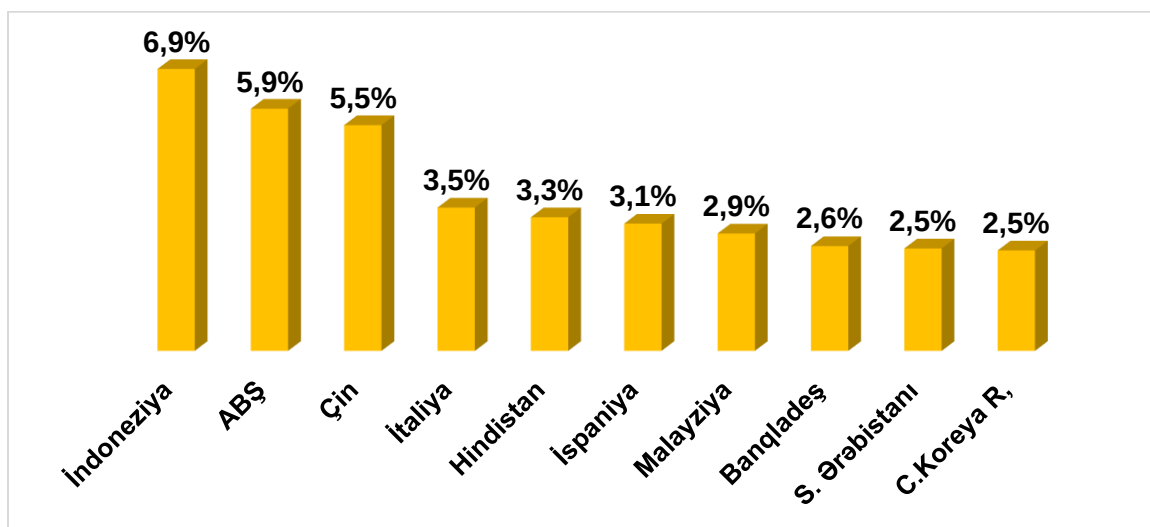
Qrafik 9. Şəkər çuğundurundan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxarozanın qlobal idxal həcmi

Mənbə: Trademap.org

2023-cü ildə dünya üzrə şəkər çuğundurundan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxaroza idxalının 38,0%-dən çoxu İndoneziya, ABŞ, Çin, İtaliya, Hindistan, İspaniya, Malayziya, Banqladeş, Səudiyyə Ərəbistanı və Cənubi Koreya Respublikasının payına düşüb (Qrafik 10).

Qrafik 10. Şəkər çuğundurundan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxarozanın qlobal idxalın ölkələr üzrə strukturu

Mənbə: Trademap.org

2023-cü ildə dünya üzrə şəkər çuğundurundan alınan şəkər və kimyəvi cəhətdən təmiz saxaroza ixracında Braziliya (41,6%), Hindistan (9,8%), Tayland (9,0%), Fransa (3,5%) və Almaniya (2,5%) olmaqla ilk beşlikdədir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tabeliyində

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi

tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

S. Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**